

Nghe “Cây Đàn Bỏ Quên” của Huỳnh hữu Doan

Nguyễn Đức An

Trường Quốc Gia Âm Nhạc Saigon, sau đổi tên thành Trường Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ Saigon, được thành lập năm 1955, trụ sở tạm ở số 2 đường Phạm đẳng Hưng Dakao (Trường Quốc Gia Thương Mại, gần đài Phát Thanh Phan Đình Phùng Saigon).

Giám đốc đầu tiên của Trường là Ông Nguyễn Phụng, tốt nghiệp Viện Âm Nhạc Ba Lê; Giám học kiêm Trưởng Ban Quốc Nhạc là Ông Nguyễn hữu Ba (tác giả bài Lửa Rừng Đêm); Tổng giám thị là nhạc sĩ Hùng Lân. Ban giáo sư hai ngành tân và Quốc nhạc gồm nhiều vị nhạc sĩ nổi tiếng:

* Tân nhạc: Đỗ thế Phiệt, Nguyễn văn Cung (vĩ cầm); Ngọc Thủy, Bình Minh, Nguyễn Cầu (dương cầm), Dương thiệu Tước (Tây ban cầm cổ điển)..

** Quốc nhạc: Nguyễn hữu Ba, Năm Sanh, Bửu Lộc, Nguyễn hữu Vấn..

*** Kịch nghệ: Vũ khắc Khoan

**** Hòa Âm: Cha Ngô duy

Linh

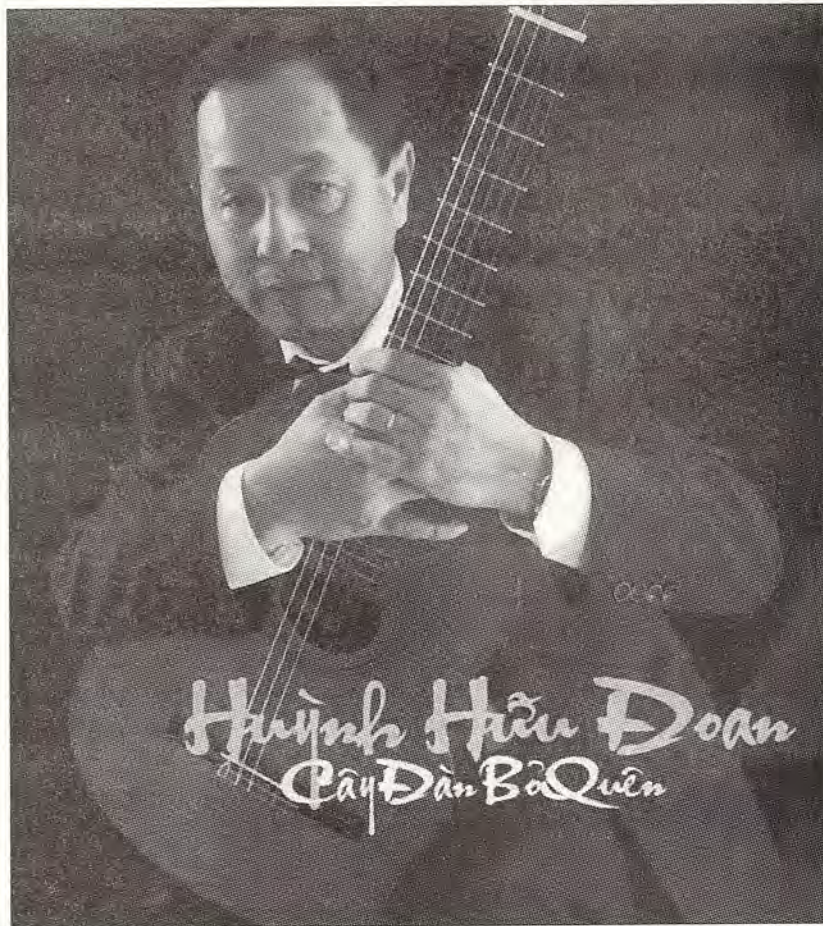
***** Hợp ca: ca trưởng Hải

Linh

Sau này, khi dọn về địa chỉ Nguyễn Du, Trường có thêm nhiều giáo sư nổi tiếng khác như nhạc sĩ Nghiêm Phú Phú, Phạm Duy cùng một số giáo sư ngoại quốc.

Những niên khóa đầu tiên (1954-55), việc thi cử, chọn học viên vào QG-Âm nhạc Saigon tương đối dễ. Sau này, vì trường sở nhỏ và số giáo sư giảng dạy không nhiều, việc thi cử trở nên khó khăn hơn.

Ở đây xin ghi nhận nhiệt tâm của nhạc sĩ Hùng Lân trong trách vụ Tổng giám thị kiêm giáo sư nhạc lý:

Ông đã làm hết mình để giúp học sinh về vốn liếng nhạc lý và điều hành trường như một vị Tướng Tư lệnh tiền phương.

Người thứ hai là Giáo sư Nguyễn hữu Ba: Ông đã gây dựng ngành Quốc nhạc từ số không, là người tiên khởi quốc tế hóa việc giảng dạy Quốc Nhạc bằng cách ghi nốt nhạc Tây phương từ những Hồ Sơ Xang Xê Cống Lúu cổ truyền, để dễ dàng phổ thông hóa, gìn giữ, lưu truyền Quốc Nhạc.

Những học viên Quốc Gia Âm Nhạc sau này tốt nghiệp và nổi tiếng như:

* Tân nhạc: Doan Trang (dương cầm); Võ tá Hân, Đỗ đình Phương, Huỳnh hữu Doan, Trọng Nghĩa? (Tây ban Cầm); Phạm Nghệ, Ngô thụy Miên (vĩ cầm)..

**Quốc nhạc: Trần quang Hải, Phương Oanh (cả hai đều có bằng Ph. D về Âm nhạc Đông phương tại Nhạc Viện Paris), Thúy Hoan.

Về Tây ban Cầm, trước khi Đỗ đình Phương tốt nghiệp thủ khoa, và sau này trở thành giáo sư tại QG- Âm Nhạc Saigon, Huế thì vào thập niên 60, Saigon bỗng nở rộ phong trào học Guitar cổ điển theo Trường phái Hoàng Bửu với kỹ thuật

vê-dây-dàn (Tremolo) phát xuất từ nhạc sư Segovia bên Tây ban Nha.

Trường phái Hoàng Bửu thành công và đào tạo được một số nhạc sĩ trình tấu có hạng như Phạm Long, Nguyễn tự Hào.

Tuy nhiên, kỹ thuật giảng dạy và trình tấu Tây ban Cầm đã và vẫn tiếp tục đi sâu và xa, để trở thành một nhạc cụ xứng đáng, ngang hàng với các nhạc cụ cổ xưa nổi tiếng là dương cầm, vĩ cầm, trung hồ cầm trong dàn nhạc Đại hòa tấu.

Đỗ đình Phương, là nhạc sĩ Tây ban Cầm cổ điển VN đi lưu diễn tại nhiều nước ngoài VN, trước và sau 30-4-1975.

Sau 30-4-1975, theo vận nước nổi trôi, nền tân hạc hải ngoại còn đó: cũ có, mới có; hay có, dở có. Nói chung, bình thường, ngoại trừ một vài đột xuất mà tôi gọi là "biển cổ". Đó là sự xuất hiện của nhạc sĩ Lê văn Khoa trong hảo ý đưa âm nhạc VN lên diễn đàn âm nhạc Quốc tế với sự hợp tác của dàn nhạc thính phòng Ukraine (Kyiv Symphony Orchestra). Nhạc sĩ Lê văn Khoa viết hòa âm, điều khiển ban nhạc gồm những nhạc sĩ tây ban cầm, vĩ cầm, trung hồ cầm (cello) còn rất trẻ nhưng với kỹ thuật điêu luyện thượng thừa như bài *Lý Ngựa Ô* bằng dương cầm và vĩ cầm.

Chúng tôi sẽ trở lại "biển cổ Lê văn Khoa" trong một dịp khác.

Xin trở lại với Huỳnh hữu Đoan và CD - *Cây Đàn Bỏ Quên*.

Nhạc sĩ Huỳnh Hữu Đoan tốt nghiệp thủ khoa môn Tây ban Cầm cổ điển tại Quốc gia Âm Nhạc Saigon 1984, là học trò của các giáo sư Nguyễn anh Tuấn, Lâm cao Khoa và Dương thiệu Tước; sau này Ông là giáo sư Tây ban Cầm cổ điển tại QG- Âm nhạc Saigon, tới Mỹ năm 2000, Ông tiếp tục dạy đàn tại đây.

Cây Đàn Bỏ Quên của Phạm Duy được nhạc sĩ Võ tá Hân soạn cho Tây ban Cầm và được Huỳnh Hữu Đoan trình tấu trong CD- mang tên *Cây Đàn Bỏ Quên*, một cách

nhệm mầu nà tôi chắc rằng khi nghe, tác giả Phạm Duy phải rất hài lòng về kỹ thuật hòa âm, bố cục và trình tấu.

Ở đây, tôi xin mở một dấu ngoặc về thiên tài Võ tá Hân: là sinh viên mẫn cảm, tây ban cầm và dương cầm tại Quốc gia Âm Nhạc Saigon, qua Mỹ học và tốt nghiệp Trường MIT rồi làm việc cho một công ty Mỹ tại Singapore với vị trí Tổng giám đốc.

Dù công việc đa đoan, Võ tá Hân đã không Bỏ Quên Cây Đàn và âm nhạc qua mấy trăm bản nhạc hay, nhiều soạn thảo phần Piano, Guitar cho nhiều bản nhạc VN, mà *Cây Đàn Bỏ Quên* là một.

Những bản nhạc hay như *Phút Chia Ly*, *Bến Xuân*, *Ngậm Ngùi*, *Ngọc Lan*, *Rhapsody In Blue*, *Baiser de Feu*, *Love Story* v.v.. được ví như những dinh thự to, đẹp mới nhưng KHÔNG có phần trang trí bên trong. Để có một vẻ đẹp Toàn diện và bất tử cần có những nhà trang trí giỏi. Đối với âm nhạc, thì đây là những nhà viết hòa âm, soạn thảo sao cho có những tình cảm: "trong như gió thoảng ngoài", "màu sẫm sập như trời đổ mưa" hoặc "người ngoài cười nụ, người trong khóc thầm".

Phần mở đầu của *Cây Đàn Bỏ Quên*, có hơi hướm của một *Blood and Sand*, nhưng sau đó Võ tá Hân đã xuất sắc trang trí cho toàn bản nhạc một không gian khắc khoải, một tiếc nhớ ngậm ngùi của một *Love Story-VN* qua tiếng đàn điêu luyện của Huỳnh Hữu Đoan.

Đây là bản nhạc VN duy nhất có mặt trong CD- *Cây Đàn Bỏ Quên* và Huỳnh

hữu Đoan đã khôn khéo chọn lựa những bản nhạc ngoại quốc của nhiều tác giả, nhiều cảm xúc khác để giới thiệu tới thính giả, một cách xuất sắc qua *Waltz in Bm* của Chopin (trầm buồn, khắc khoải thường trực như chính bản thân Chopin); bình dân và nổi tiếng như dân ca Peru; bay lượn như *Barcarole*; vui tươi mùa xuân mới trong *Tico Tico no Fuba* và thắm thiết tình cảm trong *Vidalita*.

Mười bản nhạc, 10 cung cách trình tấu khác nhau nhưng cùng chung những ưu điểm như: trung thực, tình cảm, và liền lạc (Legato).

Cây Đàn Bỏ Quên do Võ tá Hân soạn cho Tây Ban Cầm là một biển cổ, qua tài trình tấu ngoại hạng của Huỳnh hữu Đoan, là một điểm son trong sinh hoạt văn hóa, âm nhạc VN Hải Ngoại.

Chúng tôi mong đợi và hy vọng sớm được nghe Huỳnh Hữu Đoan "tâm tình" qua nhiều CDs khác trong tương lai gần.

Nguyễn Đức An

Nguyễn sinh viên Quốc Gia Âm Nhạc

Chúng tôi hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả *Tạp chí Hợp Lưu*, một tạp san văn học nghệ thuật biên khảo với sự góp mặt của những nhà biên khảo, nhà văn, nhà thơ trong nước và hải ngoại. *Tạp chí Hợp Lưu* là một diễn đàn văn học nghệ thuật thuần túy phục vụ bạn đọc khắp năm châu trong suốt mười lăm năm qua. Với nội dung phong phú, sáng tác mới chọn lọc, trình bày trang nhã, phát hành đúng thời hạn *tạp chí Hợp Lưu* là một món ăn tinh thần lành mạnh không thể thiếu trong đời sống của quý độc giả yêu văn chương.

Tạp chí Hợp Lưu phát hành định kỳ mỗi hai tháng.

Xin quý vị liên lạc về địa chỉ:

P.O. Box 9809, Fountain Valley, CA 92728

hoặc gọi về số điện thoại (714) 965-4651

hay vào trang web tại www.hopluu.net